

SFS 2008:370

Utkom från trycket
den 11 juni 2008

Lag om ändring i brottsbalken;

utfärdad den 29 maj 2008.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om brottsbalken
dels att 36 kap. 1, 1 a och 5 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det i balken ska införas fyra nya paragrafer, 36 kap. 1 b, 1 c, 5 a
och 5 b §§, av följande lydelse,
dels att det närmast före 36 kap. 2 § ska införas en ny rubrik som ska lyda
”Förverkande av hjälpmedel, m.m.”,
dels att det närmast före 36 kap. 1 och 5 §§ ska införas nya rubriker av följande lydelse.

36 kap.

Förverkande av utbyte

1 §² Utbyte av ett brott enligt denna balk ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller vad någon har tagit emot som ersättning för kostnader i samband med ett brott, om mottagandet utgör brott enligt denna balk. I stället för det mottagna får dess värde förklaras förverkat.

Om inte annat är särskilt föreskrivet, ska bestämmelserna i första stycket också tillämpas i fråga om utbyte av ett brott och ersättning för kostnader i samband med ett brott enligt annan lag eller författning, om det för brottet är föreskrivet fängelse i mer än ett år.

1 a §³ Vid bedömningen av om det är uppenbart oskäligt att förklara utbyte av ett brott förverkat ska bland andra omständigheter beaktas om det finns anledning att anta att skadeståndsskyldighet i anledning av brottet kommer att åläggas eller annars bli fullgjord.

1 b § Döms någon för ett brott för vilket är föreskrivet fängelse i sex år eller mer och har brottet varit av beskaffenhet att kunna ge utbyte, ska även i annat fall än som avses i 1 § egendom förklaras förverkad, om det framstår som klart mera sannolikt att den utgör utbyte av brottslig verksamhet än att så inte är fallet. I stället för egendomen får dess värde förklaras förverkat.

¹ Prop. 2007/08:68, bet. 2007/08:JuU18, rskr. 2007/08:203.

² Senaste lydelse 2005:283.

³ Senaste lydelse 2005:283.

Har brottet varit av beskaffenhet att kunna ge utbyte, gäller första stycket också om någon döms för

1. människohandel enligt 4 kap. 1 a § fjärde stycket, koppleri, ocker som är grovt, olovlig befattning med falska pengar som är grovt, eller grovt dobbleri,

2. narkotikabrott enligt 1 § narkotikastrafflagen (1968:64) eller olovlig befattning med narkotikaprekursorer enligt 3 b § första stycket samma lag,

3. dopningsbrott enligt 3 § första stycket lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel eller grovt dopningsbrott enligt 3 a § samma lag,

4. narkotikasmuggling enligt 6 § första stycket lagen (2000:1225) om straff för smuggling, eller

5. människosmuggling enligt 20 kap. 8 § första stycket utlänningslagen (2005:716) eller organiserande av människosmuggling enligt 20 kap. 9 § första stycket samma lag.

Vad som sägs om förverkande i första och andra styckena gäller också om någon döms för försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses där.

Förverkande enligt denna paragraf får inte beslutas om det är oskäligt.

1 c § Som utbyte av ett brott eller av brottslig verksamhet anses vid förverkande även egendom som har trätt i stället för utbyte, avkastning av utbyte samt avkastning av det som trätt i stället för utbyte.

Hos vem förverkande får ske, m.m.

5 §⁴ Förverkande till följd av brott av egendom eller dess värde enligt 1 och 2–4 §§ får, om inte annat har föreskrivits, ske hos

a) gärningsmannen eller annan som medverkat till brottet,

b) den i vars ställe gärningsmannen eller annan medverkande var,

c) den som genom brottet beretts vinning eller näringsidkare som avses i 4 §,

d) den som efter brottet förvärvat egendomen genom bodelning eller på grund av arv eller testamente eller genom gåva eller som efter brottet förvärvat egendomen på annat sätt och därvid haft vetskap om eller skäligen anledning till antagande om egendomens samband med brottet.

Tillhörde egendomen vid brottet inte någon av dem som anges i första stycket a–c, får den inte förklaras förverkad. Egendom som enligt 1 c § ska anses som utbyte får dock förklaras förverkad om den egendom, som den förverkade egendomen trätt i stället för, vid brottet tillhörde någon av dem som anges i första stycket a–c.

5 a § Förverkande av utbyte av brottslig verksamhet enligt 1 b § får ske hos

1. gärningsmannen eller annan som medverkat till det brott som förverkandet grundas på,

2. den som förvärvat egendomen genom bodelning eller på grund av arv eller testamente eller genom gåva,

⁴ Senaste lydelse 2005:283.

3. den som förvärvat egendomen på annat sätt och därvid haft vetskap om eller skäligen anledning att anta att egendomen har samband med brottslig verksamhet.

Bestämmelser om förfarandet vid en talan om förverkande hos den som avses i första stycket 2 eller 3 finns i lagen (2008:369) om förfarandet vid förverkande av utbyte av brottslig verksamhet i vissa fall.

5 b § Särskild rätt till egendom som förklaras förverkad består, om inte även den särskilda rätten förklaras förverkad.

Sådan rätt som har vunnits genom utmätning upphör, om egendomen förklaras förverkad, såvida det inte av särskild anledning förordnas att rätten ska bestå.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

2. För brott begångna före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser. Även om ett brott har begåtts efter ikraftträdandet, gäller dock äldre bestämmelser vid förverkande hos någon som avses i 5 a § första stycket 2 och vars förvärv har skett före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

BEATRICE ASK

Patrik Örnsved
(Justitiedepartementet)

